

**Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти
5-8 класів
з навчального предмету «Музичне мистецтво»**

Оцінювання досягнень учнів у мистецькій освітній галузі необхідно здійснювати в площині формувального, поточного та підсумкового оцінювання: тематичне, семестрове, річне.

З огляду на те, що головною лінією Нової української школи проходить дитиноцентризм, то оцінювання має бути особистісно орієнтованим і повинно відображати динаміку розвитку дитини, визначати її досягнення в пізнавальній, художньо-творчій та іншій діяльності. Саме це нам допоможе зробити формувальне оцінювання, яке орієнтує вчителя на спостереження за навчальним поступом кожного учня. **Мета формувального оцінювання** – це оптимізувати та покращити процес навчання. Під час формувального оцінювання вчитель отримує інформацію, яку потім використовує, щоб скоригувати процес навчання. При цьому вчитель оцінює роботу учня, а не його особисто. Звертає увагу на **ПОЗИТИВНІ** сторони, а не на недоліки.

Формувальне оцінювання розвиває:

- ☐ активну позицію учнів щодо власного процесу навчання;
- ☐ упевненість у собі та своїх силах;
- ☐ учні вчать брати відповідальність за своє навчання.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання та взаємооцінювання, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності тощо). Такий вид оцінювання триває впродовж всього періоду навчання дитини в школі. Формувальне оцінювання допомагає з'ясувати, які проблеми виникли для учня під час опанування ним програмового матеріалу, та як попередити труднощі, які виникнуть на подальших етапах навчання, у процесі якого учні порівнюють досягнутий результат своєї роботи з її метою, роблять аналіз успіхів і причин своїх невдач та окреслюють шляхи їх подолання. Формувальне оцінювання підвищує мотивацію дітей, розвиває вміння вчитися та допомагає учням досягати кращих результатів навчання.

Очікувані результати навчання учнів, які зазначені в модельних навчальних програмах мистецької освітньої галузі, є орієнтирами для формувального оцінювання учнів. За їх допомогою проводяться спостереження за динамікою формування умінь та навичок, що співвідносяться з очікуваними результатами та особистим розвитком учня.

Формувальне оцінювання є вагомим підґрунтям для підсумкового оцінювання, тобто визначає співвідношення досягнень учнів очікуваним результатам навчання, які містяться в навчальних програмах. Бо від того, як учень демонструє той чи інший очікуваний результат навчання, визначається рівень його досягнень.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Основною ланкою в системі контролю в закладах загальної середньої освіти є **поточний контроль**, який проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного контролю – **навчальна**.

Поточне оцінювання проводиться з урахуванням мотиваційно-стимулюючої функції. Запитання, завдання, тести, які спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого. Бажано індивідуальні форми поєднувати із фронтальною роботою класу.

Тематичне оцінювання пропонується **здійснювати на основі поточного оцінювання**. Письмові тематичні перевірки (контрольні, самостійні роботи) на уроках музичного мистецтва не проводяться. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються. Фіксація записів тематичного оцінювання проводиться в окремій колонці без дати.

Вибір форм, змісту, і способів поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання здійснюється вчителями мистецьких дисциплін залежно від дидактичної мети. Визначення методів оцінювання має враховувати, що предмет музичне мистецтво є предметом навчального та виховного спрямування. Для опанування цього курсу істотну роль відіграють розвиненість природних мистецьких задатків та здібностей, прояв творчого потенціалу кожної дитини. Об'єктивність оцінювання забезпечується поєднанням міри сформованості очікуваних результатів та ініціативності, творчої активності, вмотивованості, індивідуальності кожної дитини, збалансованістю контролю та стимулювання учнів до художнього пізнання. Зважаючи на особливості та види навчальної діяльності з музичного мистецтва, поточне, та підсумкове оцінювання може здійснюватись із застосуванням способів:

- практичної: виготовлення художніх виробів, виконання мистецьких творів;
- цифрової: тестування в електронному форматі;
- усної: створення та виконання усних творів, індивідуального, групового та фронтального опитування.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Опис кожного бала шкали

оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у

всіх ключових компетентностях умінь (уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми).

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів: усного опитування (індивідуальне, групове тощо); спостереження; письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ).

Необхідною умовою реалізації завдань мистецької освітньої галузі є дотримання узгодження програмового змісту і результатів навчання. Тому, результати підсумкового оцінювання кожного учня/учениці мають бути виставлені з урахуванням усіх видів діяльності на уроках з усіх видів мистецтва: пізнання та аналіз-інтерпретація творів мистецтва, практична діяльність в галузі мистецтва, виявлення естетичного ставлення (емоційного, оцінного, критичного), види комунікації через мистецтво.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти та автономії вчителя.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Рекомендується систему оцінювання результатів навчання в освітній галузі «Мистецтво» здійснювати на позитивному ставленні до кожного учня, і враховувати не рівень недоліків та прорахунків, а рівень особистих досягнень. Комплексна перевірка та оцінка, яка інтегрує результати таких видів діяльності учнів як інформаційно-пізнавальної, практичної, творчої, дають змогу вчителю об'єктивно, не пригнічуючи особистість, оцінити тих, хто не має яскраво виражених художніх здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 5-8 класів НУШ

МИСТЕЦЬКА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

		Галузеві критерії	
--	--	--------------------------	--

Бал	Група 1. Дізнання мистецтва, художнє мислення	Група 2. Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація	Група 3. Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення
1	<i>Учень /учениця:</i> описує твір за зразком чи за допомогою запитань вчі часткові відповіді на прості запитання за змістом поч побаченого, припускається помилок	<i>Учень /учениця:</i> виконує частину завдань за поданим зразком лише з допомогою вчителя	<i>Учень / учениця:</i> виявляє емоційність (словами/рухами) під час сприймання певних творів мистецтва та/або мистецької діяльності лише в окремих ситуаціях
2	<i>Учень /учениця:</i> описує твір за зразком чи за допомогою запитань вчителя, дає часткові відповіді на прості запитання за змістом почут побаченого, припускається незначних помило	<i>Учень /учениця:</i> виконує частину завдань за поданим зразком з допомогою вчителя	<i>Учень /учениця:</i> виявляє емоційність під час сприймання певних творів мистецтва та/або мистецької діяльності, використовує прості однотипні фрази
3	<i>Учень /учениця:</i> описує твір за зразком чи за допомогою запитань вчителя, дає відповіді на прості запитання за змістом почутого / побаченого, припускається незначних помилок	<i>Учень /учениця:</i> виконує завдання за поданим зразком переважно з допомогою вчителя	<i>Учень /учениця:</i> виявляє емоційність під час сприймання творів мистецтва та/або мистецької діяльності, користується простими фразами/ реченнями
4	<i>Учень /учениця:</i> описує (під керівництвом вчителя) твір/явище мистецтва, може пояснити окремі поняття/терміни; комунікує з іншими щодо мистецтва за допомогою вчителя, використовує прості однотипні фрази	<i>Учень /учениця:</i> виконує завдання за зразком під постійним керівництвом учителя; ситуативно використовує цифрове середовище під керівництвом учителя; періодично долучається до колективної мистецької діяльності, розуміє обов'язки в групі;	<i>Учень / учениця:</i> називає за запропонованим переліком та/або допомогою вчителя емоції від сприймання твору мистецтва та/або мистецької діяльності; пояснює за допомогою вчителя власне емоційне ставлення до твору мистецтва/ мистецької діяльності простими фразами/ реченнями
5	<i>Учень /учениця:</i> описує (під керівництвом вчителя) твір/явище мистецтва, пояснює окремі поняття/терміни, припускається незначних помилок; комунікує з іншими щодо мистецтва переважно за допомогою вчителя, використовує прості однотипні фрази, речення	<i>Учень /учениця:</i> виконує завдання за зразком переважно під керівництвом учителя; ситуативно використовує цифрове середовище під керівництвом учителя; бере участь у колективній мистецькій діяльності, виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі	<i>Учень /учениця:</i> називає за допомогою вчителя емоції від сприймання твору мистецтва та/або мистецької діяльності; пояснює за допомогою вчителя власне емоційне ставлення до твору мистецтва/ мистецької діяльності простими реченнями
6	описує (під керівництвом вчителя) твір/ явище мистецтва, пояснює окремі поняття/терміни; комунікує з іншими щодо мистецтва, використовує прості однотипні фрази, речення	<i>Учень /учениця:</i> виконує завдання за зразком, частково потребує керівництва вчителя; застосовує елементи імпровізації/експериментування, ситуативно використовує цифрове середовище під керівництвом учителя; бере участь у колективній мистецькій діяльності, виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі	<i>Учень / учениця;</i> називає емоції переважно за допомогою вчителя від сприймання твору мистецтва та/або мистецької діяльності; пояснює (переважно за допомогою вчителя) власне емоційне ставлення до твору мистецтва/ мистецької діяльності

7	<i>Учень /учениця:</i> характеризує твір/явище мистецтва, частково використовує термінологію; наводить деякі приклади зв'язків між мистецтвом і життям бере участь в обговоренні творів мистецтва, висловлює свої думки щодо почутого / побаченого;	<i>Учень /учениця:</i> самостійно виконує завдання, імпровізує/експериментує в різних видах мистецтва, обирає способи естетизації середовища; використовує цифрове середовище, але потребує допомоги вчителя; співпрацює з іншими, виконує спільне завдання в групі	<i>Учень /учениця:</i> визначає емоції та переживання (власні та втілені у творах Мистецтва); описує власне емоційне ставлення до твору мистецтва/ художніх образів; вибірково визначає свої уподобання в мистецькій діяльності
---	--	--	--

	знаходить з деяких джерел (зокрема цифрових) інформацію про мистецтво	відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі	
8	<i>Учень / учениця:</i> характеризує твір/явище мистецтва, використовує термінологію; наводить приклади зв'язків між мистецтвом і життям; бере участь в обговоренні творів мистецтва, пояснює свою позицію; знаходить з різних джерел (зокрема цифрових) інформацію про мистецтво	<i>Учень / учениця:</i> самостійно виконує завдання; імпровізує/експериментує в різних видах мистецтва, обирає способи естетизації середовища; використовує цифрове середовище, але потребує допомоги вчителя; пояснює необхідність дотримання авторського права в процесі художньої комунікації; співпрацює з іншими, виконує частково-пошукові художньо-творчі завдання	<i>Учень /учениця:</i> визначає емоції та переживання (власні та втілені у творах мистецтва), застосовує твори / види діяльності для поліпшення емоційного стану; описує власне емоційне ставлення до твору мистецтва/художні образи; визначає свої уподобання в мистецькій діяльності, визначає свої успіхи в мистецтві
9	<i>Учень/ учениця:</i> характеризує твір/явище мистецтва, вільно використовує термінологію, порівнює художні образи з явищами довкілля; наводить переконливі приклади зв'язків між мистецтвом і життям, між різними видами мистецтва бере активну участь в обговоренні творів мистецтва, пояснює свою позицію;	<i>Учень /учениця:</i> самостійно виконує завдання; Імпровізує/експериментує в різних видах мистецтва, визначає і обирає способи естетизації середовища; використовує цифрові технології для втілення задуму; розуміє важливість дотримання авторського права в процесі художньої комунікації	<i>Учень /учениця:</i> визначає емоції та переживання (власні та втілені у творах мистецтва); вибірково пояснює вплив творів/творчості на власний емоційний стан; застосовує твори / види діяльності для поліпшення емоційного стану;описує власне емоційне ставлення до твору мистецтва/ інтерпретує художні образи; визначає свої
10	<i>Учень /учениця:</i> аналізує/декодує твір/явище мистецтва, вільно застосовує термінологію, порівнює художні образи з явищами довкілля; наводить аргументовані приклади зв'язків між мистецтвом і життям, між різними видами мистецтва бере активну участь в обговоренні творів мистецтва, вислуховує позицію інших, аргументує власну; самостійно знаходить з різних джерел (зокрема цифрових) інформацію, виокремлює необхідну, визначає (під керівництвом вчителя) достовірність джерела Інформації	<i>Учень /учениця:</i> самостійно виконує завдання; пропонує ідеї (зокрема, для естетизації середовища), застосовує здобуті знання й практичні вміння для їх реалізації, презентує результати власної творчості, пояснює свій задум самостійно використовує інформацію із посиланням на джерело та з дотриманням авторського права; бере участь у художньо-творчій діяльності за власним вибором і вподобанням; взаємодіє в команді	<i>Учень / учениця:</i> описує вплив певного твору/ творчості на власний емоційний стан, інтерпретує художні образи, пояснює ставлення; визначає свої уподобання в мистецькій діяльності, ОЦІНЮЄ свої успіхи в мистецтві

11	<i>Учень /учениця:</i> аналізує/декодує твір/явище мистецтва, вільно застосовує термінологію, порівнює художні образи з явищами довкілля; наводить аргументовані приклади зв'язків між мистецтвом і життям, між різними видами мистецтва бере активну участь в обговоренні творів мистецтва, вислуховує позицію інших, аргументує власну; самостійно знаходить з різних джерел (зокрема цифрових) і систематизує інформацію, виокремлює необхідну, визначає достовірність джерела інформації	<i>Учень /учениця:</i> самостійно виконує завдання; пропонує ідеї (зокрема, для естетизації середовища),, реалізує їх самостійно, зокрема з використанням цифрових технологій, міжгалузевих зв'язків; презентує результати власної творчості, пояснює свій задум самостійно використовує інформацію (зокрема цифрову) із посиланням на джерело та з дотриманням авторського права; бере активну участь у художньо-творчій діяльності; конструктивно взаємодіє в команді	<i>Учень /учениця:</i> вирізняє вплив певного твору/ творчості на власний емоційний стан, наводить приклади; інтерпретує художні образи, пояснює ставлення; визначає свої уподобання в мистецькій діяльності, оцінює свої успіхи в мистецтві
12	<i>Учень /учениця:</i> аналізує/декодує твір/явище мистецтва, вільно застосовує термінологію, виявляє характерні ознаки, здійснює аналогії між мистецтвом і життям, між різними видами мистецтва; бере активну участь в обговоренні творів мистецтва, вислуховує позицію інших, аргументує власну; самостійно знаходить з різних джерел (зокрема цифрових) інформацію виокремлює необхідну, систематизує і узагальнює її; визначає і пояснює достовірність джерела інформації	<i>Учень /учениця:</i> обирає відомі способи творення, зокрема медіаформи, виявляє креативність, пропонує ідеї (зокрема, для естетизації середовища), реалізує їх самостійно, зокрема з використанням цифрових технологій, міжгалузевих зв'язків; презентує результати власної творчості, пояснює свій задум самостійно використовує Інформацію (зокрема цифрову) із посиланням на джерело та з дотриманням авторського права;	<i>Учень /учениця:</i> вирізняє вплив певного твору/ творчості на зміни у власному емоційному стані, наводить приклади; інтерпретує художні образи, аргументує ставлення; визначає свої уподобання в мистецькій діяльності, критично оцінює свої успіхи в мистецтві, визначає способи самовдосконалення